

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Meddelelse fra Kommissionen om gennemførelse af servicedirektivet (KOM(2012) 261 endelig)

Notatet oversendes også til Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 8. juni 2012 en meddelelse om gennemførelse af servicedirektivet "Partnerskab for ny vækst i servicesektoren 2012-2015" (KOM(2012) 261 endelig).

Kommissionen præsenterer i meddelelsen status for implementeringen af servicedirektivet (2006/123/EF) samt initiativer til forbedring af det indre marked for tjenesteydelser. Ifølge Kommissionen indeholder en mere ambitiøs implementering af servicedirektivet væsentlige økonomiske vækstpotentialer. Kommissionen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for en revision af direktivet, og at de økonomiske potentialer kan realiseres gennem en række initiativer inden for direktivets eksisterende ramme. Disse initiativer oplistes i meddelelsen.

Kommissionens meddelelse påvirker ikke i sig selv dansk ret.

2. Baggrund

Den 8. juni 2012 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse om gennemførelse af servicedirektivet "Partnerskab for ny vækst i servicesektoren 2012-2015" (KOM(2012) 261 endelig). Meddelelsen bygger på analyser foretaget af Kommissionen i samarbejde med medlemslandene om servicedirektivets implementering, økonomiske og praktiske effekt. Meddelelsen fremsættes som led i Kommissionens afrapporteringsforpligtelse fastsat i direktivets artikel 41 og ledsages af tre baggrundsrapporter fra Kommissionen om blandt andet direktivets implementering og økonomiske betydning.

3. Formål og indhold

Kommissionen præsenterer i meddelelsen status for implementeringen af servicedirektivet samt initiativer til forbedring af det indre marked for tjenesteydelser. Servicedirektivet udgør ifølge Kommissionen et nøgleinstrument i reguleringen af det indre marked, da direktivet omfatter tjenesteydelser svarende til ca. 45 pct. af EUs BNP. Ifølge Kommissionens beregninger vil medlemslandenes nuværende implementering af servicedirektivet resultere i en økonomisk vækst i EUs BNP på 0,8 pct. i de kommende år. Der er dog ifølge Kommissionen samlet set økonomiske gevinster på 2,6 pct. at hente ved en mere ambitiøs implementering af direktivet. Kommissionens udgangspunkt er, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for en revision af direktivet, men at de økonomiske potentialer kan realiseres gennem en række initiativer inden for direktivets eksisterende ramme. Disse initiativer er centreret omkring syv fokusområder.

Nultolerance over for mangelfuld implementering. Kommissionen vil gennem traktatkrænkelsesproceduren forfølge mangelfuld implementering af en række af direktivets centrale bestemmelser. Dette drejer sig som direktivets bestemmelser vedrørende forbud mod nationalitetsdiskrimination, krav til medlemslandenes sagsbehandlingsregler (eksempelvis skal en tilladelse betragtes som udstedt, hvis myndigheden ikke har afgivet svar inden for den fastsatte frist), forbud mod nationale totalforbud mod kommerciel kommunikation for lovregulerede erhverv samt forbud mod nationale krav om, at en virksomhed skal etablere sig, selvom denne kun midlertidigt leverer tjenesteydelser.

Maksimering af de økonomiske effekter af direktivet. Kommissionen vil arbejde for en mere ambitiøs implementering af servicedirektivet i medlemslandene. Blandt andet vil Kommissionen i andet halvår af 2012 i samarbejde med medlemslandene lancere en peer review proces med fokus på nationale krav til servicevirksomhedens retlige form (eksempelvis at virksomheden skal drives som et selskab) og fordelingen af kapital samt friheden til at levere tjenesteydelser på tværs af grænserne. Derudover lægger Kommissionen op til, at medlemslandene i højere grad end nu skal anvende Informationssystemet for det indre marked (IMI-systemet).

Lovregulerede erhverv – modernisering af den lovgivningsmæssige ramme. Kommissionen opfordrer til, at medlemslandene og Europa-Parlamentet bør vedtage forslaget til modernisering af direktivet om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer inden udgangen af 2012.

Servicedirektivet som hjælp til forbrugerne. Her nævner Kommissionen, at medlemslandene i højere grad skal håndhæve direktivets artikel 20, der forbyder diskrimination af tjenestemodtagere på baggrund af nationalitet. Derudover nævner Kommissionen, at man i slutningen af 2013 vil fremsætte yderligere retningslinjer til fortolkningen af direktivets artikel 20.

Reglerne for det indre marked bør virke i praksis. Kommissionen nævner, at man vil sikre, at medlemslandenes implementering af e-handelsdirektivet,

direktivet om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer samt servicedirektivet fungerer i praksis. Kommissionen vil være særlig opmærksom på disse direktivers kombinerede effekt og vil sikre korrekt implementering gennem traktatkrænkelsesproceduren.

Sektorspecifikke tiltag. Kommissionen nævner her tre indsatsområder. For det første vil Kommissionen arbejde for at sikre større grad af gensidig anerkendelse i indre markeds lovgivningen. Dette skal blandt andet ske ved, at der som udgangspunkt indsættes bestemmelser om gensidig anerkendelse i fremtidig sektorlovgivning med relevans for tjenesteydelsesområdet. For det andet vil Kommissionen øge fokus på forbrugerlovgivningen blandt andet gennem øget brug af harmonisering samt gennem fremsættelsen af et revideret pakkerejsedirektiv i starten af 2013. For det tredje vil Kommissionen nedsætte en højniveaugruppe for erhvervsrelaterede tjenester samt udarbejde en handlingsplan for detailsektoren, der fremhæves som en sektor med vækstpotentiale.

Forbedring af kvikskrannerne. Kommissionen nævner, at medlemslandene inden udgangen af 2014 bør udvikle kvikskrannerne yderligere, så de i fremtiden vil dække alle relevante administrative procedurer, være flersprogede samt mere brugervenlige. Kvikskrannerne under servicedirektivet (på engelsk Points of Single Contact, PSC) udgør e-forvaltningsportaler for udenlandske servicevirksomheder og fungerer dermed som administrativ indgang til andre medlemslandes markeder. Kommissionen vil i samarbejde med medlemslandene udarbejde et PSC-charter, der vil beskrive minimumsstandarder for kvikskrannerne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke oplysninger om Europa-Parlamentets holdning. Da der er tale om en meddelelse, er det op til Europa-Parlamentet at beslutte, om det ønsker at afgive en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens meddelelse har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens meddelelse har ikke samfundsmæssige konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Ikke relevant.

10. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål. Der er modtaget høringssvar fra Dansk Aktionærforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Standard, FSR – danske revisorer og Ingeniørforeningen IDA. FSR samt IDA har oplyst, at de ikke har bemærkninger.

Dansk Aktionærforening finder, at servicedirektivet har bidraget positivt til udviklingen af det indre marked og understreger, at direktivet skal implementeres korrekt og til tiden. Manglende eller forkert implementering skal forfølges. Dansk Aktionærforening forholder sig derfor positivt til Kommissionens meddelelse, der signalerer en opstramning og effektivisering af de gældende regler i servicedirektivet. Dansk Aktionærforening bemærker endvidere, at selvom finansielle tjenesteydelser ikke er omfattet af servicedirektivets anvendelsesområde, bør det overordnet set være de samme principper, der gælder i den finansielle sektor og i den øvrige servicesektor. Forbrugernes retsstilling må ikke svækkes, når man bevæger sig fra servicedirektivets område til den finansielle sektor. Derudover fremhæves det, at det er lettere for forbrugerne at holde styr på deres rettigheder og pligter, når de samme principper følges. Ved eventuelle fremtidige lovgivningsforslag lægger Dansk Aktionærforening vægt på, at der tages hensyn til forbrugerne, og at disse inddrages i det lovforberedende arbejde.

Dansk Byggeri (DB) finder det positivt, at Kommissionen i meddelelsen sætter særlig fokus på bygge- og anlægssektoren og på barriererne for de virksomheder, der kun midlertidigt tilbyder tjenesteydelser i andre medlemsstater. DB støtter en bedre og mere harmoniseret implementering af servicedirektivet i de enkelte medlemsstater samt udryddelse af unødvendig dobbeltregulering, da det vil medføre regelforenkling og dermed gøre det nemmere for virksomheder at følge reglerne. I den forbindelse understreger DB vigtigheden af velfungerende kvikskranker, hvor virksomhederne får én indgang til at få hjælp med reglerne i andre lande, uanset om det handler om regler ved eksport af produkter, tjenesteydelser eller klager over handelshindringer. Endvidere lægger DB vægt på en mere udbredt online adgang til at gennemføre anmeldelser og anerkendelsesprocedurer via kvikskrankerne. Disse tiltag kombineret med bedre samarbejde mellem de enkelte landes myndigheder via IMI mindsker virksomhedernes administrative byrder, så de kan koncentrere sig om deres kernekompetencer.

Dansk Erhverv (DE) hilser Kommissionens meddelelse velkommen. DE fremhæver servicesektorens økonomiske betydning i Danmark og i EU, men

bemærker også at servicesektoren kun repræsenterer 20 pct. af samhandlen på tværs af grænserne. Endvidere påpeger DE, at dansk serviceeksport er omkring 22 mia. kr. under potentialet. Et velfungerende indre marked for tjenesteydelser er derfor afgørende for at realisere eksportpotentialet og dermed skabe vækst og jobs i Danmark.

DE støtter Kommissionens initiativ om nultolerance over for manglende overholdelse af servicedirektivets forpligtelser samt fremme af brugen af IMI-systemet. Endvidere opfordrer DE til, at medlemsstaterne i højere grad undersøger de økonomiske fordele ved at fjerne restriktioner, der kan være til hinder for den fulde udnyttelse af potentialet i det indre marked for services. DE støtter udviklingen af brugervenlige og tilgængelige kvikskranks, men understreger, at Kommissionen først og fremmest bør sikre, at alle lande etablerer kvikskranks jf. forpligtelsen i direktivet. Danske servicevirksomheder, der vil etablere sig i udlandet, stilles ringere, når de ikke kan benytte kvikskranks til at finde relevant information. DE bakker derudover op om en mere ensartet håndhævelse af forbrugerlovgivningen i EU, da det er afgørende, hvis danske virksomheder skal klare sig i konkurrencen over grænserne. DE opfordrer i den forbindelse til, at den reelle forskel i håndhævnelsesniveauet mellem Danmark og de øvrige medlemslande indsnævres, og kan derfor ikke støtte Kommissionens forslag om frivillig harmonisering, da dette reelt skaber uensartet brug af reglerne mellem konkurrenter på det åbne marked.

For så vidt angår forslaget om en vejledning i anvendelsen og håndhævelsen af artikel 20 i servicedirektivet vedrørende ikke-diskrimination af forbrugere, påpeger DE, at det er uklart, hvorvidt Kommissionen ønsker at indføre en generel salgspflicht til forbrugere for alle virksomheder, der driver e-handel. DE er stærk modstander af en sådan fortolkning, da det vil være i strid med kontraktfriheden, der giver den erhvervsdrivende ret til selv at bestemme, hvem han vil handle med, ligesom det vil være en stor administrativ og økonomisk byrde for virksomhederne, hvis de forpligtes til at udbyde deres varer på markeder, som ikke er attraktive salgsmæssigt.

Vedrørende Kommissionens forslag om øget anvendelse af bestemmelserne om gensidig anerkendelse i forbindelse med fremtidig sektorspecifik lovgivning, opfordrer DE til, at man først sikrer en ensartet implementering af de pågældende regler. Kun således kan det sikres, at virksomhederne i praksis pålægges samme krav til akkreditering og autorisation uagtet hjemland.

DE afventer Kommissionens handlingsplan for detailhandel, men er umiddelbart skeptisk over for, hvilke initiativer der kan fremsættes, som ikke allerede pågår i andre fora. DE er forbeholden over for mulige tiltag, der kan indskrænke kontraktfriheden mellem private virksomheder, da dette på et frit marked risikerer at føre til højere priser til skade for forbrugerne.

Dansk Standard (DS) støtter Kommissionens ambition om at realisere det fulde potentiale i servicedirektivet og finder det gavnligt, at der fokuseres på

områder med størst økonomisk betydning. DS opfordrer dog til, at Kommissionen i højere grad, end det er tilfældet i meddelelsen samt i den nuværende politik, anvender standardisering til at fremme skabelsen af et reelt indre marked for tjenesteydelser. På produktområdet har fælles europæiske standarder bidraget betydeligt til at fjerne tekniske handelshindringer og derigennem skabe et mere velfungerende indre marked for varer. DS bemærker, at der er udviklet relativt få fælles standarder inden for servicesektoren sammenlignet med produktområdet og set i forhold til sektorens økonomiske betydning, og opfordrer til, at man tager ved lære af den succes, som brugen af fælles standarder har haft på produktområdet. Endvidere fremhæver DS, at standarder på serviceområdet i dag bliver anvendt til at forbedre kvaliteten og gennemsigtigheden af de konkrete serviceydelser, hvilket er til gavn for konkurrencen og forbrugerne. DS bemærker, at der i dag anvendes standarder eksempelvis inden for posttjenester, begravelsesservice, flytteservice, rengøringservice og Facility Management (rengøring, IT, reception, køkken/kantine mm.).

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt er der opbakning blandt medlemslandene til, at det indre marked for tjenesteydelser styrkes, og at servicedirektivet implementeres korrekt. De andre landes holdninger til selve initiativerne i meddelelsen er endnu ikke kendt.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen prioriterer et velfungerende indre marked for tjenesteydelser højt. Regeringen byder derfor Kommissionens meddelelse velkommen, og kan generelt bakke op om de initiativer, som Kommissionen nævner i sin meddelelse.

Danmark udgør en lille åben økonomi og er afhængig af et velfungerende indre marked med gode muligheder for dansk eksport af tjenesteydelser. Det indre marked har siden dets etablering i 1992 bidraget med omkring 5 pct. vækst i EU's BNP og knap 3 mio. jobs indtil 2009. Dansk eksport af tjenesteydelser går især til landene i det indre marked, og det er derfor af væsentlig betydning, at reglerne i servicedirektivet udnyttes bedst muligt. Dette er særligt relevant i en tid med begrænset økonomisk vækst i Europa.

Regeringen støtter en ensartet og korrekt implementering af servicedirektivet, og kan bakke op om Kommissionens nultolerance overfor ukorrekt eller mangelfuld implementering af direktivet.

Regeringen er samtidig enig i Kommissionens vurdering af, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for en revision af servicedirektivet, og at det fulde potentiale af direktivet bør udnyttes førend, man overvejer en eventuel revision af direktivet.

Regeringen støtter endvidere den kommende peer review proces samt øget anvendelse af IMI med henblik på at maksimere de økonomiske potentialer

inden for direktivets ramme. Servicevirksomheder støder stadig på problemer i det indre marked, og det er vigtigt at medlemslandene i samarbejde med Kommissionen løbende sætter fokus på dette og løbende reducerer i national særlovgivning i konflikt med direktivet. Dette gælder f.eks. i forhold til lovregulerede erhverv, hvor resultaterne fra den gensidige evaluering under servicedirektivet viser, at uproportional og ubegrundet lovregulering af erhverv udgør en barriere for et velfungerende indre marked for service.

Regeringen kan bakke op om, at der udarbejdes retningslinier for servicedirektivets artikel 20, samt imødeser den kommende rapport fra Kommissionen om detailsektoren som fremtidigt vækstområde.

Endelig kan regeringen ligeledes støtte en videreudvikling af kvikskrannerne. Kvikskrannerne er et vigtigt redskab for danske virksomheder, når de vil eksportere til det indre marked. Kvikskrannerne har også været et fokusområde for det danske EU-formandskab, og regeringen kan derfor støtte Kommissionens initiativer på dette område inklusiv udarbejdelsen af et PSC-charter.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens meddelelse om gennemførelse af servicedirektivet har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.